

Resultat af udvidede smitteforsøg i væksthushus med racer af gulrust i hvede

Mogens Støvring Hovmøller, Annemarie Fejer Justesen, Shideh Mojerlou

Published on <https://agro.au.dk/forskning/projekter/planteafgiftsfonden/kvantificering-af-sygdomsresistens-i-sorter-af-korn>

Resume:

I juli-august 2025 blev der i forlængelse af markforsøg og fremkomst af ny Yr15-virulent race gennemført et supplerende forsøg med kunstig smitte med 6 gulrustracer i væksthushus. Konklusion fra disse forsøg fremgår af tabel 1. Racerne repræsenterer de mest relevante, kendte racer, som er observeret i Nordeuropa siden 2020, herunder en ny race med Yr15-virulens indsamlet på Champion samt en anden ny race indsamlet på Guinness i 2025. Der er pga. et samarbejde med Jordbruksverket også medtaget hvedesorter, som er relevante i Sverige.

Med udbredt forekomst af den nye Yr15-virulente race i Nord- og Vesteuropa, forventes sorter med denne resistens generelt at være modtagelige for gulrust i den kommende vækstsæson (se kolonnen "Yr15 resistens"), mens sorter med effektiv resistens i væksthushus (se kolonnen "Effektiv resistens væksthushus") fortsat forventes at være godt beskyttet mod gulrust i 2026.

Det fremgår af tabellen, at Champion, Kvium, KWS Dawsum, NOS Bullseye, NOS Medley, Pacman, RGT Hexton og Bohr har Yr15 resistens. Disse sorter, som forventes at være modtagelige i 2026, vil blive indgrupperet i modtagelighedsgrupper i SortInfo, formentlig gruppe 2 eller 3 afhængig af angreb i observationsparcellerne i 2025, hvor der har været varierende angreb i de nævnte sorter. Dette kan skyldes, at sorter med Yr15 resistens, i lighed med andre sorter, kan have forskellig grad af "voksenplante-resistens". Denne resistens kan kun undersøges i markforsøg og ikke på småplanter i væksthushus. Der er planlagt nye smitteforsøg under markforhold i 2025/26, hvor forskelle i "voksenplanteresistens" i delvis modtagelige sorter vil blive undersøgt.

Resultaterne viser tillige, at en del sorter har resistens, som er effektiv mod alle 6 racer. Disse forventes fortsat at være effektivt beskyttet mod gulrust i 2026. Det gælder bl.a. Pondus, SY Revolution og KWS Danicum, som fortsat forventes at forblive indgrupperet med 0 i modtagelighed. Som erfaringerne fra 2025 har vist, vil der altid være risiko for udvikling af én eller flere nye racer i de kommende år, men situationen vil blive fulgt nøje af Rustcentret ved Flakkebjerg.

Forsøgene er gennemført med støtte fra [Planteafgiftsfonden](#) (danske sorter) og Jordbruksverket (svenske sorter) af medarbejdere ved [Det Globale Rustcenter](#) under ledelse af Mogens Støvring Hovmøller, Aarhus Universitet. Resultaterne er tillige formidlet via SEGES og Jordbruksverket.

Tabel 1. Gulrustresistens i danske og svenske hvedesorter sorter baseret på væksthushorsøg med 6 racer, samt maksimal dækning i smitteforsøg mark 20. juni. Yr15 forventes ikke at yde effektiv beskyttelse i 2026, mens effektiv resistens væksthushorsat forventes at være effektiv under markforhold 2026. Forsøgene er gennemfört med støtte fra Planteafgiftfonden (danske sorter), Jordbruksverket (svenske sorter). Kilde: Det Globale Rustcenter, Aarhus Universitet, Flakkebjerg

Sort	Tilmelding	Yr15 resistens ¹⁾	Effektiv resistens væksthush ²⁾	Resultat markforsøg (3 racer - 20. juni)		
				PstS10-Kask % dækning	PstS10-Extase % dækning	PstS15 % dækning
Ambition	kontrol			8,33	41,67	66,67
Benchmark	kontrol			22,50	37,50	66,67
Oakley	kontrol			37,50	50,00	45,83
Cortez	kontrol	Yr15		1,01	0,04	0,04
Champion	DK	Yr15		0,03	0,00	0,01
Guinness	DK			0,00	0,00	3,67
Kubik	DK			0,00	1,50	2,33
Kvium	DK	Yr15		0,07	0,00	0,00
KWS Brise	DK			0,01	0,83	6,67
KWS Danicum	DK		Ja	0,00	0,00	0,00
KWS Dawsum	DK	Yr15		0,00	0,00	0,00
KWS Extase	DK			0,04	1,00	3,00
KWS Scope	DK			0,00	0,00	0,01
LG Initial	DK		Ja	0,00	0,00	0,00
LG Rebellion	DK			0,01	0,17	0,00
NOS Bullseye	DK	Yr15		0,00	0,00	0,00
NOS Medley	DK	Yr15		0,00	0,00	0,00
Pacman	DK	Yr15		0,00	0,00	0,00
Pondus	DK		Ja	0,00	0,00	0,00
RGT Hexton	DK	Yr15		0,67	0,00	0,00
Sj S0423	DK			0,04	0,07	0,00
Sj S0543	DK		Ja	0,00	0,00	0,00
Bohr	DK/SE	Yr15		0,00	0,00	0,00
Chevignon	SE			0,23	4,33	1,67
Etana	SE			0,01	0,03	0,50
Fenomen	SE			0,00	0,00	0,00
Informer	SE			0,00	0,00	0,00
Jonas	SE			0,07	2,33	0,67
Kask	SE			1,67	0,01	0,23
Kebne (Sj S0596)	SE		Ja	0,00	0,00	0,00
LG Optimist	SE			0,00	2,33	1,67
LM 18186	SE			1,67	0,01	0,07
Lykke	SE			9,17	0,03	1,67
Majken	SE			0,00	0,00	0,37
Nord 21/242	SE		Ja	0,00	0,03	0,00
Prinz	SE			0,23	0,00	0,00
RGT Marstrand	SE			0,04	1,67	0,83
RGT Saki	SE		Ja	0,00	0,00	0,00
SU Horizon	SE			0,00	3,67	3,00
SU Hyvega (H)	SE			8,33	0,20	0,37
SU Joran	SE			0,50	0,03	0,00
SY Revolution	SE		Ja	0,04	0,03	0,01
Thalamus	SE			12,50	0,04	0,83

¹⁾ Yr15-resistens påvist vha. racetest i lab/væksthush. Sorter p.t. kun modtagelig overfor een kendt race ("Yr15-racen")

²⁾ "Ja": sort resistent overfor alle 6 racer; blank: sort modtagelig overfor een eller flere af disse racer